

1.12.2025

Viite: Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö VN/898/2025

Asia: Lausunto koskien hallituksen esitysluonnosta käsityö- ja teollisuustuotteiden maantieteellisten merkintöjen suojasta

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt lausuntoa hallituksen käsityö- ja teollisuustuotteiden maantieteellisten merkintöjen suojasta. Suomen Tekstiili ja Muoti ry kiittää työ- ja elinkeinoministeriötä pyynnöstä ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Tausta

Suomen Tekstiili ja Muoti ry (jäljempänä ”STJM”) on tekstiili-, -vaate, ja muotialan yritysten elinkeinopoliittinen ja työmarkkinapoliittinen edunvalvontajärjestö, jonka jäsenyritykset valmistavat / valmistuttavat muun muassa vaatteita, asusteita, sisustustekstiilejä, teknisiä tekstiilejä sekä kuitukankaita ja teollisuustekstiilejä.

Luovan tekstiili- ja muotialan yrityksille immateriaalioikeuksien merkitys on suuri

STJM pitää lähtökohtaisesti kannatettavana EU:ssa tehtyä lainsäädäntöuudistusta (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/2411), jolla maantieteellisten merkintöjen suoja on laajennettu koskemaan myös käsityö- ja teollisuustuotteita maataloustuotteiden ja viinin lisäksi. Maantieteellisten merkintöjen suojan ulottaminen käsityö- ja teollisuustuotteisiin vahvistaa omalta osaltaan luovalla alalla toimivien tekstiili- ja muotialan yritysten immateriaalioikeudellista suoja-alaa ja voi tuoda yrityksille uusia mahdollisuuksia erottautua tuotteillaan kilpailijoista.

EU-sääntelyn täydentäminen kansallisin säännöksin on tarpeen, jotta alan yritykset voivat jatkossa tarvittaessa soveltuvien osin hyödyntää uutta suojamuotoa osana liiketoimintaansa.

STJM kannattaa Patentti- ja rekisterihallituksen nimeämistä kansalliseksi yhteyspisteeksi hakemusten käsittelyyn liittyen, koska virastolla on jo erityisosaamista immateriaalioikeudellisista kysymyksistä. Niin ikään turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on STJM:n näkemyksen mukaan luonteva taho maantieteellisiä merkintöjä koskevan markkina- ja valvonnan harjoittajaksi, koska virastolla on jo entuudestaan kokemusta muun muassa tekstiilien tuoteturvallisuusvalvonnasta.

STJM pitää ensiarvoisen tärkeänä sitä, että uudistuksen kansallisessa toimeenpanossa huolehditaan siitä, että yrityksille rekisteröinnistä aiheutuva hallinnollinen taakka ja kustannukset säilyvät mahdollisimman vähäisinä, koska uutta suojamuotoa tulisivat todennäköisesti hyödyntämään lähinnä alalla toimivat mikro- ja pk-yritykset. Tämän lisäksi viranomaisille tulisi varata riittävät resurssit sekä uutta suojamuotoa koskevaan valvontaan että tiedottamiseen, koulutukseen ja ohjeistukseen, jotta yritykset saavat tarvittaessa riittävästi tietoa uuden suojamuodon hyödyntämismahdollisuuksista.

SUOMEN TEKSTIILI & MUOTI RY

Marja-Liisa Permikangas
toimitusjohtaja

Varpu Laankoski
johtava lakimies